

Inhoudsopgave pedagogisch beleidsplan Dagopvang Leuningjes Poeldijk

	Pagina
1. Inleiding	2
2. Visie	2
3. De ontwikkeling van kinderen	3
3.1 Stimuleren van de verschillende ontwikkelingsgebieden	4
3.1.1 Zelfvertrouwen en zelfredzaamheid	4
3.1.2 Signaleren en inspelen op de behoefte van het kind	5
3.1.3 Omgaan met elkaar en emoties	5
3.1.4 Spelenderwijs werken aan vaardigheden	6
3.1.5 Muziek, creativiteit en rollenspel	8
3.1.6 Seksualiteit	9
3.2 Vroeg- en voorschoolse educatie (VVE)	7
3.3 Spelmateriaal en leren spelen	8
3.4 Inrichting van de (groeps)ruimte	8
3.5 Actief naar buiten	8
3.6 Een eerste aanspreekpunt (mentorschap)	9
3.7 Structureel volgen van de ontwikkeling	9
3.8 Bijzonderheden in de ontwikkeling	9
3.9 Protocol Kindermishandeling en Huiselijk geweld	9
4. De groep	
4.1 Beroepskracht/kindratio en 3 uursregeling	10
4.2 Soorten groepen	10
4.3 Groepsgrootte	11
4.4 Vertrouwde groep	11
4.5 Activiteiten buiten de stamgroep	11
4.6 Toestemming opvang buiten de stamgroep	12
4.7 Dagritme	13
4.8 Overgangsmoment & wennen	13
4.9 Sociale competenties	13
4.10 Zicht op de buitenwereld	14
4.11 Regels en rituelen	15
4.12 Belonen en corrigeren, omgaan met conflicten	15
5. Veiligheid en Gezondheid	
5.1 Veiligheids- en gezondheidsbeleid	
5.2 Gezonde voeding	16
5.3 Ziekte en medicijngebruik	16
5.4 Hoofdluis	17
5.5 Veilig in de zon	17
6. Pedagogisch medewerkers	
6.1 Instructie en overleg	17
6.2 Stagiaires en vrijwilligers	18
6.3 Continue screening van medewerkers	18
7. Contact en samenwerking met ouders	
7.1 De samenwerking met ouders	20
7.2 Ouderraad	20
7.3 Omgaan met verschillen tussen 'thuis' en Simba	20
7.4 Ouders betrekken bij ons pedagogisch denken en doen	20

1. Inleiding

Dit pedagogisch beleidsplan omschrijft onze visie op het verantwoord opvoeden van een kind van 0-4 jaar (in een groep), met als doel het kind een veilige plek te bieden waar het zich veelzijdig kan ontwikkelen. In dit plan beschrijven we onze pedagogische uitgangspunten en de daaruit voortkomende werkwijze die al onze pedagogisch medewerkers hanteren in de begeleiding van kinderen. Bij het opstellen hiervan is uitgegaan van de 4 pedagogische doelen (van Prof. Dr. Marianne Riksen-Walraven):

1. Het bieden van fysieke en emotionele veiligheid
2. Het bevorderen van de persoonlijke competentie
3. Het bevorderen van de sociale competentie
4. Het bevorderen van de socialisatie van kinderen door overdracht van algemeen aanvaardbare normen en waarden

2. Visie

Kinderdagverblijf Simba biedt professionele kinderopvang in een huiselijke sfeer. De dagopvang is voor kinderen van 0 tot 4 jaar. Onze PM'ers geven de kinderen liefde en aandacht en creëren op die manier een veilig en vertrouwd plekje voor ze. Het is belangrijk dat een kind zich veilig voelt op Simba. Op dat moment kan het kind een vertrouwensrelatie opbouwen met pedagogisch medewerkers en andere kinderen.

Simba levert een bijdrage aan de opvoeding van kinderen door ze de kans te geven om zich veelzijdig te ontwikkelen. Ieder kind is uniek. We luisteren naar het kind, nemen het kind serieus en gaan in op de behoefte van het kind. We bieden de kinderen de mogelijkheid vaardigheden te ontwikkelen en ervaringen op te doen die passen bij hun eigen behoefte.

***We kiezen continue voor een positieve benadering van het kind.
Een positief zelfbeeld is de basis van de hele ontwikkeling.***

3. De ontwikkeling van kinderen

3.1 Stimuleren van de verschillende ontwikkelingsgebieden

We bieden het kind tijdens de dag activiteiten aan die passen bij de leeftijd, ontwikkeling en interesse van het kind. Een dag bij Simba verloopt volgens een vaste indeling waarin ruimte is voor groepsactiviteiten en vrij spel. De activiteiten en het vrij spelen zijn gericht op het stimuleren van de verschillende ontwikkelingsgebieden van het kind. De activiteiten worden met de hele groep gedaan of in kleinere groepjes binnen de groep. Voor jonge kinderen is het belangrijk om rust & beleving af te wisselen. Kinderen moeten voldoende geprikkeld worden voor hun ontwikkeling, maar hebben ook behoefte aan rust.

3.1.1 Zelfvertrouwen en zelfredzaamheid

Tijdens de opvang is werken aan zelfvertrouwen en zelfredzaamheid van groot belang. Kinderen die zelfverzekerder in het leven staan piekeren minder, kunnen zich beter concentreren en voelen zich vaker 'lekker in hun vel' zitten. Zelfvertrouwen krijg je niet in één keer, maar kun je opbouwen. Bij Simba besteden we veel aandacht aan het vergroten van het zelfvertrouwen. Wij laten de kinderen zichzelf zijn en respecteren ze. Zo leren de kinderen ook dat zij andere kinderen en volwassenen moeten respecteren. Wij geven de kinderen de vrijheid om hun eigen wereldje te ontdekken (andere kinderen, omgeving). We geven veel complimentjes, want een positieve benadering versterkt het zelfvertrouwen.

Wij maken gebruik van de methode How2talk2kids, effectief communiceren met kinderen. Een manier van communiceren, waardoor kinderen gemotiveerd raken om na te denken, te leren, door te gaan en in zichzelf te geloven.

De basis van How2talk2kids is dat we alle gevoelens van kinderen accepteren (dus ook als ze boos of verdrietig zijn). Door begrip te tonen voor hun gevoelens, voelen ze zich beter. En als kinderen zich goed voelen, gedragen ze zich ook beter. Door gedrag of emoties te benoemen in plaats van te (ver)oordelen voelt een kind zich meer begrepen en is het sneller bereid om mee te werken.

Onze pm-ers hebben hiervoor een training gevolgd. De methode is regelmatig onderwerp in onze werkoverleggen. De methode reikt praktische handvatten aan voor betere communicatie, waardoor de relatie verdiept. Kinderen krijgen hierdoor meer zelfvertrouwen.

Weten wat je kunt

Het vermogen om voor jezelf te kunnen zorgen zonder directe hulp van anderen noemen we zelfredzaamheid. Om op te groeien tot een volledig zelfstandig (volwassen) mens moet een kind zich onafhankelijk durven en kunnen opstellen. Het weet zelf wat het kan en waar het zich verantwoordelijk voor voelt. Een kind dat leert goed voor zichzelf te zorgen ontwikkelt zijn zelfstandigheid.

We geven de kinderen zoveel mogelijk de gelegenheid om dat wat ze zelf kunnen zelfstandig te doen. Hiermee starten wij al bij onze jongste kinderen, de baby's. Baby's proberen namelijk al zelfstandig hun gedrag en contact met anderen te sturen. Door de baby de ruimte te geven om bijvoorbeeld zijn armen, benen, voeten en handen vrij te bewegen krijgt de baby de mogelijkheid om zelfstandig op aanraking of toenadering te reageren. Dit helpt ook om zijn zelfvertrouwen te laten groeien.

Aangepast aan de leeftijd stimuleren we de zelfredzaamheid met als doel steeds zelfstandiger te worden. De oudere kinderen gaan bijvoorbeeld met een vorkje hun brood eten, zichzelf aan- en uitkleden, zelf hun jas aandoen, zelf de bekers naar de keuken brengen, zelf hun brood smeren, zelf hun schoenen aandoen, zelf naar de wc gaan, zelf opruimen en ga zo maar door. Stapje voor stapje groter en zelfstandiger worden!

3.1.2 Signaleren van en inspelen op de behoefte van het kind

Een kind heeft anderen nodig om zich prettig te kunnen voelen en zich goed te kunnen ontwikkelen. Het heeft behoefte aan aandacht, warmte en emotionele steun. Elk kind laat dit op zijn eigen manier blijken. Het is daarom belangrijk om gevoelig (sensitief) te zijn voor de signalen die een kind afgeeft, door goed te kijken naar het kind en te proberen te begrijpen wat het bedoelt. Vervolgens is het belangrijk dat je adequaat reageert (responsief) door op de juiste manier in te spelen op de signalen van het kind.

Bij Simba stemmen we af op de behoeftes van het kind. Voor baby's betekent dit dat de pedagogisch medewerkers alert zijn op de signalen die de baby met zijn gedrag geeft en hier vervolgens naar handelen. Zo troosten zij de baby bij verdriet en lachen zij mee bij plezier. Daarnaast zijn de pedagogisch medewerkers alert op de non-verbale communicatie van de baby en stemmen zij oogcontact en stemgebruik af op de bewegingen, tempo en expressie van de baby. Dit maakt dat de baby de pedagogisch medewerker als betrouwbaar ervaart en zich daardoor veilig en geborgen kan voelen.

Naarmate het kind ouder wordt kan het ook steeds beter verwoorden hoe het zich voelt. De pedagogisch medewerkers ondersteunen de kinderen hierbij en bieden hen een veilige omgeving waarin ze aan kunnen geven wat hun behoefte is. Ieder kind is uniek en wordt gehoord en gezien. Bij het inspelen op de behoefte van het kind wordt gebruik gemaakt van een effectieve manier van communiceren (How2talk2kids)

3.1.3 Omgaan met elkaar en emoties

Samen zijn in een groep betekent dat je naar elkaar kunt kijken en samen kunt spelen. Een baby van 5 maanden kijkt naar een baby van 8 maanden die al kruipt. "Hé, dat ga ik ook proberen". In een latere fase leren ze samen spelen, delen en rekening houden met elkaar.

We stimuleren de kinderen om hun emoties te tonen. Ze mogen huilen als ze verdrietig zijn en boos zijn als iets niet lukt. We benoemen dit gedrag en op die manier leert het kind zichzelf beter kennen.

Wij leren kinderen omgaan met conflicten. We leren ze voor zichzelf opkomen en leren kinderen een oplossing te bedenken bij een conflict. Als er een conflict ontstaat, geven wij de kinderen eerst de tijd om het zelf op te lossen. Op die manier leren ze oplossingen bedenken. Wanneer ze er samen niet uitkomen, helpt de PM'er.

Stoeien of vechten?

Stoeien is voor kinderen een fijne uitlaatklep waarmee ze zich uit kunnen leven en overtollige energie kunnen kwijtraken. Daarnaast is stoeien goed voor de motoriek en het zelfvertrouwen. Wel moet stoeien op een veilige manier gebeuren en mag het geen vechten worden. Bij Simba zorgen we voor een veilige omgeving en zijn er de volgende "stoeiregels":

- Wat pijn kán doen is verboden
- Stop is stop
- We laten elkaars hoofd met rust

Ook bij fantatiespelletjes zoals 'vechten/schieten' of 'politie/boef' zijn we alert op het speelse element.

Agressief gedrag

Agressie is een natuurlijke reactie om jezelf te beschermen, deze neemt met de jaren af. Jongens uiten hun agressie in het algemeen meer zichtbaar en fysiek. Meisjes uiten het meer onzichtbaar en verbaal (negeren, roddelen). Iemand fysiek of verbaal pijn doen accepteren we niet. We leggen de kinderen het gewenste gedrag uit en laten het goedmaken met elkaar.

Taalgebruik

We praten netjes tegen elkaar (dus niet schreeuwen, schelden of vloeken). Als onacceptabel taalgebruik voorkomt bij kinderen in de dagopvang leggen we er niet teveel de nadruk op. Wel leggen we het kind een alternatief voor om te zeggen wat het bedoelt.

Boos zijn

Op Simba zijn we samen met andere kinderen en pedagogisch medewerkers. Je hoeft niet iedereen aardig vinden. Wel praten we aardig tegen elkaar of, als dat niet lukt, laten we elkaar met rust. Toch kan het gebeuren dat we ruzie krijgen of om een andere reden boos worden. Boos zijn mag op Simba, iedereen is wel eens boos en dat moeten we kunnen uiten. Wel letten we erop dat we anderen en onszelf geen pijn doen. We blijven van elkaar af en letten we op ons taalgebruik. Vaak helpt het om even af te koelen door naar een andere plek te gaan en even alleen te zijn.

Jongens

Veel jongens zijn lekker levendig en hebben veel energie. We benaderen dit als iets positiefs. Op Simba zijn er duidelijke grenzen en we reageren consequent (op het gedrag van het kind) Binnen deze grenzen bieden we jongens de ruimte en fysieke activiteiten waar ze behoefte aan hebben. We zoeken de natuur en andere buitenruimtes op en met slecht weer maken we gebruik van alternatieven in de binnenruimte. We kunnen hutten bouwen, gymmen of stoeien in de gymzaal. Jongens vinden het vooral leuk om te ervaren en hebben veel verbeeldingsvermogen.

Meisjes

Vaak vinden meisjes het leuk om met andere meisjes te spelen, ook in groepjes. Bij dit spel neemt iedereen een andere 'rol' in (bijvoorbeeld vaders, moeders, grote of kleine zus, juf of kind). Sommige meisjes nemen graag de leiding tijdens het spel. Waar nodig leggen we meisjes bij dit spel uit dat het fijn is als iedereen mag meespelen en dat een ander ook weleens de grote zus of juf wil zijn. We leren de meisjes dit met elkaar op te lossen. Binnen de groep spelen we ook in op de behoefte aan specifieke 'meisjesactiviteiten' zoals nageltjes lakken, haren vlechten en meidenknutsels.

3.1.4 Spelenderwijs werken aan vaardigheden

Door kinderen te stimuleren in hun motorische-, cognitieve- en taalvaardigheden helpen we hen steeds zelfstandiger te functioneren. Passend bij de leeftijd ontwikkelen kinderen zich stap voor stap.

Motoriek

Met de fijne motoriek bedoelen we bewegingen die je met een klein gedeelte van je lichaam maakt. Bijvoorbeeld iets kleins oppakken, schrijven, knippen, een sleutel in het slot steken. De fijne motoriek kun je o.a. oefenen door speelgoed vast te houden, neer te leggen en op te pakken, te knutselen of voelspelletjes met verschillende soorten materialen te doen. De grove motoriek wordt gestimuleerd door lekker te fietsen, te stappen of te rennen op het plein, maar ook door te dansen en springen binnen op de muziek.

Een baby maakt al allerlei bewegingen met de handjes of gaat rollen en kruipen. We stimuleren de ontwikkeling van de allerkleinsten met behulp van ontwikkelingsspelletjes met eenvoudige materialen (Basic spelen) en spel materiaal. Ook buiten spelen stimuleert de grove motoriek.

Om de motoriek van de peuters te stimuleren worden er dagelijks beweegactiviteiten gedaan. Dit zijn activiteiten als dansen op de groep, buitenspelen of gymmen in de gymzaal. De fijne motoriek wordt gestimuleerd door te eten met een vorkje, knutselen, kleuren met een potlood of het knippen met een schaar.

Cognitief (dingen leren)

Kinderen leren bij ons vooral spelenderwijs. We oefenen bijvoorbeeld op een speelse manier het cognitieve geheugen. Denk hierbij aan 'kiekeboe-spelletjes' met de baby's en 'wat is weg?'-spelletjes met de peuters. Kinderen krijgen de kans om zelf nieuwe dingen te ontdekken en uit te proberen.

Door middel van het VVE programma Uk en Puk bieden we de kinderen vanaf 2 jaar spelenderwijs leerzame activiteiten aan. Tijdens deze activiteiten staan verschillende aspecten centraal, zo leren de kinderen tellen, de kleuren en vormen maar ook om samen een activiteit in een kleine of grote groep uit te voeren.

Taal- en spraak

Het stimuleren van taal en spraak is erg belangrijk. We benoemen dan ook zoveel mogelijk de dingen waar we als PM'ers mee bezig zijn. We laten veel dingen zien en vertellen erbij hoe het heet. "Kijk, dit is de groene beker van Bram". We lezen dagelijks voor en zingen veel liedjes met elkaar. Herhaling is hierbij belangrijk.

Bij ons worden de baby's extra ondersteund in hun taalontwikkeling met behulp van babygebaren. De pedagogisch medewerkers hebben een training babygebaren gevolgd en gebruiken de gebaren op verschillende momenten van de dag.

Taalontwikkeling gaat samen met spraakontwikkeling. Spenen worden alleen op bepaalde momenten op de dag gebruikt. We leren kinderen al snel uit een tuitbeker te drinken. Daarnaast is het goed kauwen op brood goed voor de spraakontwikkeling.

De pedagogisch medewerkers stimuleren de taal door iedere dag voor te lezen en gesprekken te voeren. Zij bieden de kinderen die extra ondersteuning nodig hebben een stukje extra begeleiding op het gebied van de taal- spraakontwikkeling. Dit wordt één op één of in een kleine groep uitgevoerd.

(Taal) leren door dans

Tijdens taal- en rekendans wordt tijdens het dansen spelenderwijs gewerkt aan taal- en rekenkundige begrippen:

- Lichaamsdelen
- Ruimtelijke begrippen
- Houding en beweging
- Klank, rijm en ritme
- Luistervaardigheid
- Passieve en actieve woordenschat ontwikkeling

Voorleesvrijwilligers

Simba heeft een enthousiaste groep vrijwilligers die als voorleesoma of opa op de groepen komen voorlezen. De kinderen kijken hier erg naar uit. Gezellig samen op de bank of buiten in het zonnetje lezen en samen kletsen over het verhaal en de plaatjes. Jaarlijks doet Simba mee met de Nationale Voorleesdagen, altijd een gezellig voorleesfeest.

Boekstart

Vanuit het project 'Boekstart in de kinderopvang' zijn we een samenwerking aangegaan met Bibliotheek Westland. Een voorleescoördinator per locatie onderhoudt de contacten met de bibliotheek en verzorgt de collectie kinderboeken. We brengen bezoeken aan de bibliotheek om boeken te lenen of mee te doen aan een kinderactiviteit.

3.1.5 Muziek, creativiteit en rollenspel

Muziek

Op de groep is muziek gezellig en huiselijk. Je kunt je energie er op kwijt, het kan gebruikt worden bij een activiteit of je kunt er juist lekker bij uitrusten. Met de kinderen maken we muziek door te zingen, te klappen of met muziekinstrumentjes. De instrumentjes gebruiken we ook bij een feestje.

Muziek kan bijvoorbeeld ook gebruikt worden om een kind af te leiden als het moeite heeft met afscheid nemen. Bij Simba letten we er op dat we muziek kiezen die bij de leeftijd van het kind past. Om die reden maken we gebruik van cd's en niet van de radio.

Bij het brengen en halen van kinderen zetten we de muziek alleen op als achtergrond. Dit doen we ook bijvoorbeeld bij een rondleiding of kennismaking met ouders. Dat zijn tenslotte toch al drukke momenten voor kinderen, ouders en PM'ers. Tijdens de momenten aan tafel kletsen we gezellig met elkaar zonder muziek.

Creativiteit

Creativiteit is een onderdeel van het spel. Tijdens het knutselen met (afwisselend) klei, verf, papier, lijm, potloden etc. hebben de kinderen veel plezier. Dat plezier en het ontdekken van de mogelijkheden van het materiaal vinden we belangrijker dan het resultaat (de unieke kunstwerkjes). We maken ook graag gebruik van kosteloos materiaal. We vragen ouders dan om mee te sparen. Van bijvoorbeeld een leeg melkpak maken wij weer de mooiste dingen.

Baby's vinden het vaak fijn om aan knutselmateriaal zoals verf te voelen en hier krijgen ze onder begeleiding van de pedagogisch medewerker alle ruimte voor. Zo kunnen spelenderwijs ontdekken en kennismaken met creativiteit.

De peuters laten wij bij ieder thema dat centraal staat hun creativiteit uiten. Dit gebeurt vaak door middel van knutselwerkjes maar ook wordt er wel eens met hun voeten geverfd of maken we met z'n allen één en uniek kunstwerk.

Fantasia, rollenspel en emotie

De tafel is gedekt en mama heeft haar mooie schoenen al aan. "We gaan eten, komen jullie ook?" De piraten zijn druk bezig met hun kasteel en de prinses bekijkt haar jurk voor de spiegel. Met verkleedkleding en speelhoeken kunnen kinderen helemaal opgaan in hun spel. In deze rollenspellen kunnen kinderen hun fantasie en emoties kwijt.

3.1.6 Seksualiteit

Ook de seksuele ontwikkeling is een belangrijk onderdeel van de ontwikkeling van kinderen. Voor kinderen heeft gezond seksueel gedrag te maken met het ontdekken van het eigen lichaam en de daarbij behorende gevoelens. Kinderen moeten wegwijs gemaakt worden in relationele regels en regels rondom seksualiteit. Ook moeten ze nog leren om seksuele situaties in te schatten. Naarmate kinderen ouder worden, leren ze hun eigen wensen en grenzen beter kennen. Belangrijk hierbij is dat kinderen niet het idee krijgen dat hun 'gezonde seksuele gedrag' fout is. Zo is het bijvoorbeeld normaal dat een peuter erg nieuwsgierig is naar het lichaam. Om zich te kunnen ontwikkelen moeten kinderen ook weten wat 'normaal' is.

Seksueel gedrag

Met behulp van de criteria van het 'vlaggensysteem' kan beoordeeld worden of seksueel gedrag aanvaardbaar is (groene vlag) of bijvoorbeeld licht grensoverschrijdend (gele vlag). Aangegeven wordt hoe de pedagogisch medewerker met het gedrag om kan gaan.

Knuffel of kus

De pedagogisch medewerkers geven het goede voorbeeld. Ze respecteren de grenzen van de kinderen, bijvoorbeeld als een kind aangeeft niet op schoot te willen zitten. Andersom geven pedagogisch medewerkers hun 'grenzen' aan. Bijvoorbeeld door aan de kinderen te laten weten dat ze graag een 'high five' willen in plaats van een kusje. Tussen pedagogisch medewerkers en kinderen is ook een knuffel of een kus op de wang toelaatbaar, maar een kus op de mond niet.

3.2 Vroeg- en voorschoolse educatie (VVE)

Voor- en Vroegschoolse educatie wordt binnen de kinderopvang aangeboden om de ontwikkeling van kinderen (extra) te stimuleren.

Sinds januari 2016 werkt we bij Simba met het VVE programma Uk & Puk. Dit is een totaalprogramma voor kindercentra met speelse activiteiten voor kinderen van nul tot vier jaar. Kinderen ontwikkelen zich door te spelen, te ervaren en te ontdekken. Uk & Puk biedt een kind de optimale speelruimte om vaardigheden te oefenen op het gebied van spraak en taal, omgaan met gevoelens en omgaan met elkaar, bewegen, ervaren en ruimtelijk begrip. Binnen het programma staan 11 thema's centraal die aansluiten bij de belevingswereld van het kind. Aan de hand van verschillende activiteiten bij ieder thema wordt de gehele ontwikkeling van ieder kind gestimuleerd.

VVE op de groep

De kinderen in de babygroepen maken kennis met Puk en vanaf de leeftijd van 2 jaar wordt het programma dagelijks aangeboden. De activiteiten zijn verweven in het dagritme en worden op een speelse manier, samen met de pop Puk, aangeboden.

De pedagogisch medewerkers die werkzaam zijn op groepen met kinderen vanaf 2 jaar volgen tot medio 2018 de training Uk & Puk.

Op een VVE groep met 0-2 en 2-4 jarige kinderen en 3 pm'ers op de groep, zijn minimaal 2 pm'ers in het bezit van de vereiste VVE beroepskwalificatie (VVE certificaat + taaleis (vanaf 1 augustus 2017)).

Puk

Met de pop Puk ontwikkelen de kinderen zich op een speelse manier. Puk is het speelkameraadje van de kinderen op de groep. Hij maakt altijd wel iets mee wat de kinderen zullen herkennen. Hij heeft bijvoorbeeld nieuwe schoenen of is verkouden. Puk biedt troost en is een vriendje bij wie kinderen zich veilig voelen. Kinderen kunnen zich identificeren met Puk, aan hem durven ze fantasieën, ideeën, gedachten en gevoelens te vertellen. Via Puk kunnen de pedagogisch medewerkers de kinderen betrekken bij een activiteit en kunnen ze

op een veilige en speelse manier interactie met de kinderen uitlokken. Puk heeft dan ook in de meeste activiteiten, die in een grote en kleine groep worden aangeboden, een actieve rol.

Extra stimulering

Het kan voorkomen dat een kind een stukje extra stimulering kan gebruiken bij het ontwikkelen van een bepaald ontwikkelingsgebied. Hierbij kunt u denken aan kinderen waarbij Nederlands niet de thuistaal is, kinderen die een (taal)ontwikkelingsachterstand hebben of een medische problematiek.

Binnen Simba bieden wij kinderen met een VVE indicatie, gegeven door het consultatiebureau, extra ondersteuning om de ontwikkeling of de Nederlandse taal te stimuleren. Aan de hand van spelend leren krijgen de kinderen de extra ondersteuning op de groep aangeboden. Dit gebeurt vaak in samenspel met de andere kinderen in een kleine of grote groep of één op één samen met het kind.

3.3 Spelmateriaal en leren spelen

Bij de keuze van nieuw spelmateriaal wordt gekeken naar de verschillende ontwikkelingsgebieden van kinderen. Moet het spelmateriaal in een bepaalde groep worden aangevuld met materialen die de fijne motoriek stimuleren of is er juist behoefte aan materiaal waarmee de kinderen zich buiten kunnen uitleven? Bestaat de groep in een bepaalde periode meer uit jongens dan meisjes of andersom? Dan kan er spelmateriaal met andere groepen worden uitgewisseld of nieuw materiaal worden aangeschaft. Een kind dat meer uitdaging zoekt kan geholpen worden door ander spelmateriaal aan te bieden.

Soms vinden kinderen het moeilijk om zelf te spelen. De PM'er helpt het kind op dat moment om tot spelen te komen. Door er achter te komen wat het kind leuk vindt, wat het al goed kan of wat het nog wil leren kan het kind op weg geholpen worden. De PM'er stimuleert het kind door zelf ook mee te spelen.

3.4 Inrichting van de ruimte

Simba staat voor huiselijke opvang. Zoveel mogelijk proberen we een 'thuisgevoel' te creëren door speelhoekjes te maken zoals een poppenhoek, bouwhoek en leeshoek. Op die manier kunnen de kinderen zelf kiezen waar ze mee willen spelen en kan het kind zich terug trekken in een hoekje.

Kinderen hebben hun eigen interesses en wij bieden de mogelijkheid om zelf het spelmateriaal te kiezen wat ze het leukste vinden. De groepsruimten richten we uitnodigend in, zodat de kinderen zich aangetrokken voelen om met het speelgoed te spelen. We richten de poppenhoek bijvoorbeeld zo in, dat de kinderen direct 'aan tafel' kunnen.

3.5 Naar buiten

Bij droog weer gaan we dagelijks naar buiten. Lekker op ons eigen plein of wat verder weg. We stimuleren de kinderen om naar buiten te gaan door buitenactiviteiten aan te bieden en samen de natuur te ontdekken. We brengen de kinderen in contact met dieren, de natuur of de seizoenen. U kunt daarbij bijvoorbeeld denken aan een wandeling naar de kinderboerderij, uitwaaien op het strand of takjes & blaadjes verzamelen om mee te spelen. Met kaplaarsjes en kinderparaplu's kunnen wij ook met regen lekker een frisse neus halen.

Buitenruimte

De buitenruimte bestaat uit een groot speelplein met o.a. een vaste zandbak en een leuke pipowagen. We hebben volop buitenspelmaterialen (fietsen, karren, ballen etc.) Bij warm weer zetten we zwembadjes neer, zodat de kinderen met water kunnen spelen. Er staan dan parasols tegen de felle zon. Voor de baby's is een speciale plek op het plein met daaromheen een hekje zodat ze rustig en in de schaduw kunnen spelen. Op de zachte ondergrond liggen kledjes en spelmaterialen.

Buiten beginnen

Als het lekker weer is, beginnen we met de oudere kinderen de dag graag buiten. Thuis is het ochtendritueel natuurlijk al 'hard werken' geweest. Opstaan, wassen, aankleden, ontbijten, beetje opschieten, jas en schoenen aan, tasje mee en dan wandelen, fietsen of met de auto naar Simba. Door de dag bij Simba buiten te beginnen, kunnen jas en schoenen lekker aanblijven. We kunnen lekker lang buiten spelen, want het is nog niet te warm of te zonnig rond die tijd. Buiten spelen betekent niet alleen spelen met het spelmateriaal dat speciaal bedoeld is voor buiten, we halen ook 'binnenactiviteiten' naar buiten.

3.6 Een eerste aanspreekpunt

Wanneer een kind voor het eerst naar de opvang komt, krijgt het een mentor toegewezen. Dit is één van de pedagogisch medewerkers die direct betrokken is bij de opvang van het kind. Zij is voor ouders het eerste aanspreekpunt totdat het kind de overstap naar een volgende groep maakt. Ouders horen tijdens het kennismakingsgesprek wie de mentor van hun kind is (het kennismakingsgesprek wordt gevoerd door de mentor).

De mentor volgt het welbevinden en de ontwikkeling van het kind en bespreekt dit met ouders. In een nieuwe groep of bij een verandering in het team krijgt het kind een nieuwe mentor.

Door het werken met mentoren is het voor ouders duidelijk bij wie ze moeten zijn met vragen. Het vergroot de betrokkenheid, verstevigt de relatie tussen pedagogisch medewerker en ouder en zorgt voor een effectievere communicatie.

Door het mentorschap kan de pedagogisch medewerker een aantal kinderen nog beter leren kennen en hierdoor beter inspelen op hun individuele behoefte. Kinderen zullen hierdoor eerder en makkelijker contact leggen met de pedagogisch medewerker en zich sneller vertrouwd en emotioneel veilig voelen.

3.7 Structureel volgen van de ontwikkeling

Bij Simba kijken we doorlopend naar wat een kind kan, doet en hoe het zich gedraagt. Dit observeren is gericht op de veiligheid, de ontwikkeling en het welbevinden van het kind. Met welbevinden bedoelen we 'hoe het met een kind gaat' op de groep. Naast het bieden van veiligheid en het stimuleren van een optimale ontwikkeling is het van groot belang dat kinderen zich prettig voelen in de groep. Door te observeren leren we het kind nog beter kennen en zien we wat er goed gaat en waar een kind ondersteuning bij kan gebruiken. We maken hierbij gebruik van observatielijsten en kijken met behulp hiervan o.a. naar motoriek, spraak/taal en sociale competentie.

Samen met collega's van de groep volgt de mentor het welbevinden en de ontwikkeling van het kind en bespreekt dit met ouders. Tussentijds en tijdens de groepsbesprekingen bespreken we onderling hoe het met de kinderen op de groep gaat. Alle kinderen komen dan aan bod, ook als alles 'goed' gaat. Jaarlijks nodigen we ouders uit voor een 10-minutengesprek over de ontwikkeling van hun kind.

Overdracht naar nieuwe groep of school

Als een kind over gaat naar een andere groep binnen de dagopvang, gaan de observatiegegevens mee. Zodra een kind naar school gaat, zorgen we, samen met ouders, voor een overdracht naar school. Afhankelijk van hoe het met een kind gaat, kan het hierbij gaan om een papieren of persoonlijke overdracht. Gaat een kind na de dagopvang gebruik maken van BSO? Dan volgt ook een overdracht naar de desbetreffende BSO groep.

3.8 Bijzonderheden in de ontwikkeling

Ieder kind is uniek en in een groep zijn er dus geen twee kinderen hetzelfde. In een groep leeftijdsgenootjes kunnen we wel spreken van een 'gemiddelde ontwikkeling' en een 'gemiddeld gedrag'. Soms valt een kind op omdat het duidelijk (en herhaaldelijk) anders is in gedrag en/of ontwikkeling. Of we merken dat een kind zonder duidelijk aanwijsbare reden opeens heel ander gedrag vertoont. In deze gevallen spreken we van 'opvallend gedrag'.

Bij opvallend gedrag kan het gaan om zorgen om het kind in de groep. Bijvoorbeeld omdat het kind meer dan gemiddeld verlegen of juist druk is, of gedrag vertoont dat niet bij de leeftijd past. Het kan ook gaan om aspecten in de ontwikkeling van het kind door een bepaalde achterstand of stoornis. Soms spelen er thuis dingen die (tijdelijk) invloed hebben op het kind. Wanneer een kind bijvoorbeeld opeens een periode teruggetrokken en stil

gedrag vertoont, proberen we, in samenspraak met de ouders, te achterhalen hoe dat komt en hoe we het kind kunnen begeleiden om weer met de groep mee te doen. In alle gevallen bespreken we het gedrag of de ontwikkeling van het kind met de collega's op de groep. We informeren ouders en bespreken gezamenlijk wat nodig is om het kind verder te begeleiden of te stimuleren.

Indien nodig wordt een ontwikkelplan gemaakt waarin we bijhouden welke activiteiten we bieden om de ontwikkeling verder te stimuleren en welk resultaat dit heeft. Soms is het nodig hierbij gebruik te maken van externe deskundigheid.

3.9 Protocol Kindermishandeling en Huiselijk geweld

Simba werkt volgens de meldcode Kindermishandeling en Huiselijk geweld. Dit is een wettelijke verplichting binnen de kinderopvang. De meldcode geeft met behulp van een stappenplan aan hoe te handelen wanneer er signalen zijn die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling, kindermishandeling gepleegd door een beroepskracht of seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling. Het doel van de wettelijk verplichte meldcode is dat sneller en adequater kan worden ingegrepen. Door het consequent toepassen van de meldcode zal de vroegsignalering van huiselijk geweld en kindermishandeling verbeteren en worden minder kinderen geconfronteerd met geweld en mishandeling.

4. De groep

4.1 Beroepskracht/kindratio en 3-uursregeling

Binnen de Wet kinderopvang is bepaald hoeveel kinderen je in een groep mag opvangen. Deze groepen worden binnen de dagopvang *stamgroepen* genoemd. Een stamgroep bestaat uit maximaal 12 kinderen van 0-1 jaar en maximaal 16 kinderen van 0-4 jaar (waarvan maximaal 8 kinderen tot 1 jaar). Daarnaast moet per kind 3,5 m² ruimte beschikbaar zijn. Op basis hiervan is het wettelijke maximum aantal kinderen per groep als volgt:

Groep	Maximaal aantal kinderen
Poeldijk Leuningjes	
Babygroep	16
Peutergroep	16
Peuterplusgroep	15

Daarnaast volgen wij de in de wet vastgelegde pedagogisch medewerker/kind ratio (PKR):

- één pedagogisch medewerker op vier kinderen van 0-1 jaar
- één pedagogisch medewerker op vijf kinderen van 1-2 jaar
- één pedagogisch medewerker op acht kinderen van 2-3 jaar
- één pedagogisch medewerker op acht kinderen van 3-4 jaar

Bij groepen met verschillende leeftijden wordt een gemiddelde berekend volgens de wettelijke richtlijnen.

Wettelijke 3 uursregeling

Aan het begin en het einde van de dag zijn er minder kinderen aanwezig. Tijdens de middagpauze van de pedagogisch medewerkers slapen veel kinderen, waardoor minder kinderen actieve aandacht nodig hebben. Om voor een bepaalde flexibiliteit te zorgen is de wettelijke 3-uursregeling van kracht.

Tijdens de 3-uursregeling mogen we afwijken van de BKR, maar moet minstens de helft van het op dat moment vereiste aantal pedagogisch medewerkers worden ingezet. En is er in zo'n situatie slechts één pm'er op de locatie, dan is er ter ondersteuning ten minste één andere volwassene aanwezig. Hieronder kunt u lezen hoe wij de 3-uursregeling invullen

3 uursregeling dagopvang

Bij de dagopvang van Simba wijken we niet af van het vereiste aantal pm'ers:

- tussen 07.30 en 08.00 uur (nog niet alle pm'ers/nog niet alle kinderen zijn aanwezig)
- tussen 08.30 en 12.30 uur (alle kinderen en alle pm'ers zijn op de groep)
- tussen 14.30 en 17.00 uur (alle kinderen en alle pm'ers zijn op de groep)
- tussen 17.30 en 18.00 uur (niet alle pm'ers/niet alle kinderen zijn meer op de groep)

Bij de dagopvang van Simba kunnen we afwijken van het vereiste aantal pm'ers:

- tussen 08.00 en 08.30 uur (alle kinderen aanwezig, pm'er met late dienst nog niet)
- tussen 12.30 en 14.30 uur (om beurten pedagogisch medewerkers met pauze)
- tussen 17.00 en 17.30 uur (alle kinderen aanwezig, pm'er vroege dienst naar huis)

4.2 Samenstelling groepen

In een horizontale groep zitten kinderen van ongeveer dezelfde leeftijd bij elkaar in de groep. Een verticale groep houdt in dat er kinderen van verschillende leeftijdsgroepen bij elkaar in de groep worden opgevangen. Simba heeft op de locatie in de Leuningjes drie horizontale groepen: de babygroep, voor kinderen van 3 tot 20/22 maanden, de dreumesgroep, voor kinderen van 20/22 tot 34/36 maanden en de de peuterplusgroep, voor kinderen van 34/36 maanden tot 4 jaar.

Onze peuterplusgroep is open op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag. In overleg met ouders kunnen kinderen op woensdag gebruik maken van de peutergroep.

4.3 Groepsgrootte

In onze babygroep mogen maximaal 16 kinderen van 0-2 jaar worden opgevangen. In de praktijk houden we een maximum van 14 kinderen aan (met 3 pedagogisch medewerksters). Het kan voorkomen dat er binnen de groep tijdelijk meer kinderen opgevangen worden. In dat geval werkt een 4^e pedagogisch medewerkster op de groep. De dreumesgroep heeft maximaal 16 kinderen in de groep en bij de peuterplusgroep kunnen maximaal 15 kinderen spelen

4.4 Een vertrouwde groep

Het met elkaar omgaan van kinderen en PM'ers in een groep kent alle aspecten van het dagelijks leven zoals plezier maken, samen eten, samen spelen en samenwerken, alleen zijn, ruzie, boos en verdrietig zijn, troosten, feesten en nog veel meer. Ieder kind heeft zijn eigen ik. Daarom heeft ieder kind een andere behoefte. We kijken bij ieder kind naar wat het nodig heeft om zich veilig te voelen in de groep. De groep is een bekende omgeving voor het kind. Op vaste dagen staan er dezelfde PM'ers op de groep en zijn er dezelfde kinderen. Het kind ziet dus steeds vertrouwde gezichten.

Tijdens de peuterfase leren we kinderen om het contact te leggen met andere kinderen in de groep en zich veilig te voelen bij elkaar. Activiteiten worden dagelijks in kleine groepjes uitgevoerd, kinderen leren hierbij van elkaar. Bij de samenstelling van de groepjes wordt vooraf bewust gekeken naar de samenstelling van de groep. Wanneer een peuter zich niet veilig of verdrietig voelt in de groep dan wordt met regelmaat ook de pop Puk ingezet om veiligheid te bieden.

4.5 Activiteiten buiten de stamgroep

Een stamgroep heeft een eigen groepsruimte. Gedurende de week mogen kinderen gebruik maken van maximaal twee verschillende stamgroepsruimtes. Bijvoorbeeld op woensdag maken de kinderen van de dreumesgroep en peuterplusgroep samen gebruik van de ruimte van de dreumesgroep. De andere dagen zitten de kinderen in hun 'eigen' groepsruimte.

Buiten de vaste groepsruimtes kunnen er op bepaalde bewust gekozen momenten activiteiten plaatsvinden buiten deze ruimtes (bijvoorbeeld activiteiten in de speelzaal of de gang). Daarbij wordt rekening gehouden met begeleiding door de eigen pedagogisch medewerkster(s) en de vrije keuze van het kind.

Keuze voor kinderen

Soms kiezen we voor twee activiteitenruimtes: in de ene ruimte maken we een 'rustige groep' en in de andere ruimte maken we een groep waar de kinderen bijvoorbeeld kunnen stoeien, dansen en klimmen.

Samen opstarten of afsluiten

In sommige gevallen kiezen we ervoor om aan het begin en/of aan het einde van de dag de dag samen op te starten of af te sluiten met twee verschillende groepen in één ruimte.

Stamgroepen samenvoegen

Indien het kind aantal het toelaat, kunnen stamgroepen samengevoegd worden tot één groep waarbij één of meerdere vaste pedagogisch medewerkers aanwezig zijn.

4.6 Toestemming opvang buiten de stamgroep

Het kan voorkomen dat, met uw toestemming, een kind (tijdelijk) in een tweede stam- of basisgroep wordt opgevangen. Dat is volgens de Wet kinderopvang toegestaan, mits daar door u als ouder **schriftelijk** toestemming voor is gegeven. Het ontbreken van een schriftelijke toestemming wordt als overtreding van de wet gezien en wij kunnen hier een boete voor krijgen.

Afnemen extra dagdeel of ruilen

Heeft u buiten de afgesproken dagdelen een extra dagdeel opvang nodig? Of wilt u ruilen van dag? Als er plaats is op de eigen groep dan kan dat. Als er in de eigen groep geen plaats is en in een andere groep wel, dan overleggen wij met u of u uw kind in een andere groep wil plaatsen. Dit leggen we schriftelijk vast.

Onvoorziene situaties

Voor situaties die vooraf bekend zijn, is een schriftelijke toestemming eenvoudig te organiseren via het plaatsingscontract of toestemmingsformulier, maar in de praktijk kunnen zich ook situaties voordoen die we niet vooraf kunnen voorzien:

- de groep gaat op stap, maar uw kind is niet zo lekker. Voor uw kind is het fijner om niet mee te gaan, maar in een andere groep op de locatie te blijven.
- een PM'er wordt ziek en moet naar huis. Vervanging is onderweg. De kinderen gaan op andere groepen spelen totdat de vervanger is.
- er werkt één PM'er op de groep (omdat het kindaanbod dat toelaat). Tijdens de pauze gaan de kinderen met elkaar op een andere groep op de locatie spelen.
- in verband met ziekte en vakantie zijn er onverwachts veel minder kinderen op een groep waar 2 PM'ers werken en kan er een PM'er vrij nemen. De naastgelegen groep werkt met 3 PM'ers op de groep. Om op allebei de groepen met 2 PM'ers te kunnen werken, gaan de 3 oudste kinderen bij de 'grotere' groep spelen.
- de BSO biedt opvang vanaf 3 kinderen. Voor een ADV dag van school hebben 3 kinderen zich aangemeld, maar op de dag zelf blijkt alleen uw kind te komen. Uw kind kan 's ochtends bij de dagopvang spelen en gaat 's middags naar de BSO.

Het gaat hier om situaties die zich incidenteel voordoen en in alle gevallen geldt dat we ons aan de wettelijke eisen houden rondom het aantal in te zetten medewerkers. Onze locaties zijn 'klein maar fijn' en de meeste kinderen zijn bekend met de verschillende groepen en PM'ers op de locatie. We kijken per situatie/leeftijd in hoeverre het kind er aan toe is om tijdelijk naar een andere groep te gaan en gaan hier zorgvuldig mee om. We streven ernaar u vooraf mondeling op de hoogte te stellen van de betreffende situatie.

Om ook bij onvoorziene situaties een schriftelijke toestemming in huis te hebben, vragen wij de toestemming voor de start van de opvangperiode.

4.7 Dagritme

Door het hanteren van een vast dagritme bieden we het kind duidelijkheid en structuur. Het geeft kinderen zekerheid als ze de volgorde van de dag kennen. Voor de baby's maken we hierbij een uitzondering. We volgen het ritme dat het kind thuis heeft, zodat het zich niet hoeft aan te passen aan de groep. Baby's mogen bijvoorbeeld ook in pyjama naar Simba komen; de groepsleiding zorgt er dan in de loop van de ochtend voor dat de baby wordt opgefriest en aangekleed. Bij elk kind kijken wat de behoefte is en wat het nodig heeft om zich veilig te voelen. De peuters werken in hun eigen tempo toe naar een vast ritme.

Structureel hebben we op alle groepen vaste tafelmomenten, tussendoor volgt iedere groep verder zijn eigen dagindeling. 's Ochtends eten de kinderen rond 9.00 uur fruit aan tafel met een beker drinken erbij. Om 11.30 uur komt de gezonde lunch op tafel en rond 15.00 uur en 17.00 uur is het tijd om iets te drinken met een verantwoord tussendoortje erbij.

Per kind wordt bekeken of het geplande overgangsmoment naar een 'grotere' groep een geschikt moment is. Soms is het voor een kind beter om een maand eerder of later over te gaan naar de nieuwe groep, of is overgaan samen met een vriendje of vriendinnetje belangrijk. Een aangepast overgangsmoment wordt in overleg met ouders besloten.

Nieuwe kinderen komen wennen voorafgaand aan de start van de opvang. Hierover maken we afspraken met ouders. Voor ouders waarvan het kind naar een andere groep gaat maken we een wenschema met daarop de dagen waarop een kind gaat wennen.

We gaan uit van twee wennmomenten, maar soms heeft een kind een keertje extra nodig. Het wennen begint ongeveer twee weken voor de start in de nieuwe groep en vindt plaats tussen 10.00 en 16.00 uur. Bij het wennen kiezen we zoveel mogelijk voor verschillende soorten momenten van maximaal 2 uur. Bijvoorbeeld een keer fruit eten & spelen, een keer een activiteit meedoen en aan tafel brood eten of een keer 's middags na het slapen spelen. De PM'ers doen hun best om het kind snel weer een veilig en vertrouwd gevoel te geven op de nieuwe groep.

In de nieuwe groep krijgt het kind een eigen plekje om persoonlijke spulletjes te bewaren en wordt er met de hele groep aandacht besteed aan de nieuwe kinderen en het leren kennen van elkaar.

Afscheid nemen

Ook aan afscheid nemen besteden we aandacht. Of dat nu afscheid nemen is van mama op papa 's ochtends of afscheid nemen van de groep als je over gaat naar een nieuwe groep. Het ene kind doet dit gemakkelijker dan het andere. We bekijken per kind wat de beste manier is om 'dag te zeggen'.

4.9 Sociale competenties: de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en ervaringen met elkaar te delen

Gedurende de dag zijn de kinderen met elkaar in de groep. Al vanaf baby leren de kinderen dat ze samen zijn: samen spelen, samen delen, samenwerken. De jongste kinderen zien de oudere kinderen als voorbeeld en de oudste helpt de jongste op weg. Ook leer je vriendjes worden of 'ruziemaken' in een groep.

Met de hele groep

Op verschillende momenten op een dag zitten we gezellig met elkaar aan tafel. Deze groepsmomenten gebruiken we om de kinderen tot rust te laten komen en om met elkaar te eten, drinken en kletsen. We zingen liedjes of lezen een boekje voor het eten. En we praten met elkaar over bijvoorbeeld de vakantie, het thema waar we op dat moment mee werken of de nieuwe auto van papa. De kinderen leren naar elkaar luisteren en 'spreken' in een groep.

Naast de 'tafelmomenten' organiseren we gezamenlijke activiteiten. De kinderen mogen zelf kiezen of ze hier aan mee willen doen. We stimuleren de groepsactiviteiten zoveel mogelijk, maar als een kind niet mee wil dansen, zingen of knutselen dan respecteren we dat.

In kleinere groepjes

Naast vaste momenten en georganiseerde activiteiten met de hele groep kiezen we ook bewust voor het werken met kleinere groepjes binnen de groep. Een PM'er gaat bijvoorbeeld met de jongste kinderen snoezelen, maar ook maakt zij regelmatig met de kleinste baby's één op één contact, zodat de baby haar gezichtsbewegingen goed kan volgen en de pedagogisch medewerker en de baby elkaar steeds beter leren kennen. Baby's ontwikkelen in het prille begin van hun leven namelijk al veel sociale kennis. Dit doen ze onder andere door onze gezichtsbewegingen te volgen.

Ook de peuters gaan in een klein groepje met de pedagogisch medewerker mee, bijvoorbeeld om een spel te spelen of om een activiteit van Puk uit te voeren. Door ook met kleinere groepjes te werken is er nog meer aandacht voor de ontwikkeling van sociale kennis en vaardigheden en kan het kind nog beter laten zien wat het kan.

Vrij spelen

Tijdens het vrij spelen mogen de kinderen zelf kiezen met wat en met wie ze willen spelen. Alleen of met elkaar, actief of rustig, creatief of fantasie? De kinderen geven zelf aan waar ze behoefte aan hebben.

Rust

Op momenten dat kinderen moe of verdrietig zijn, is er altijd een knus plekje om even uit te rusten of samen met de pedagogisch medewerkster een boekje te lezen. Gezellig op schoot zitten, knuffelen of gezellig naast elkaar op de bank lezen, vinden wij erg belangrijk voor de band tussen kind en PM'er.

4.10 Zicht op de buitenwereld. Activiteiten om ervaringen op te doen buiten de groep

Zodra het weer en de groepsgrootte het toelaat maken wij uitstapjes met de kinderen. Met de kinderen van de babygroep gaan we op stap met de wandelwagens. De oudere kinderen gaan in de bolderkar, met de bakfiets of gezellig wandelen. Zo bezoeken wij regelmatig de kinderboerderij, een speeltuin, het strand of doen we een boodschapje in het dorp.

Op visite

Met regelmaat brengen we met een groepje kinderen een bezoek aan de Terwebloem, een dagbesteding voor ouderen. Voor de kinderen en de 'oma's en opa's' is dit erg leuk en leerzaam. We doen gezamenlijke activiteiten zoals knutselen, liedjes zingen en spelletjes. Met de oudste kinderen van de dagopvang gaan we op visite bij een kind uit de groep. Als de ouders en het kind dat leuk vinden gaan we, op een dag dat mama of papa vrij is, met een klein groepje een uurtje spelen. Het kind waar we op visite gaan is apetrots om bijvoorbeeld de kamer of het speelgoed te laten zien. En de kinderen die op visite gaan vinden het heel gezellig om bij hun groepsgenootje thuis te spelen.

We gaan met de oudste kinderen ook op bezoek bij de 3+ groep of peuteropvang in Monster. Daar doen we dan gezamenlijk uitdagende activiteiten speciaal voor de 'grote kindjes'. Door het maken van uitstapjes en het organiseren van bijzondere activiteiten creëren we situaties om de kinderen samen betekenisvolle ervaringen te laten opdoen.

4.11 Regels en rituelen

Kinderen leren veel van de houding van volwassenen, zo ook op Simba. Door het goede voorbeeld te geven en kinderen vertrouwd te laten raken met gewoontes, regels en duidelijke grenzen leren ze hoe we omgaan met elkaar en de omgeving. We leren kinderen respect te hebben voor anderen en aardig te zijn voor elkaar. We maken kinderen de regels duidelijk door ze op ooghoogte aan te spreken, de regels te herhalen en consequent te zijn. We leggen uit waarom iets niet mag en nemen ze soms even apart om iets uit te leggen. Ook groepsmomenten worden gebruikt om het met de kinderen te hebben over onze regels.

Bij Simba zijn andere en misschien meer regels dan thuis. Onze groepsregels bieden kinderen veiligheid en duidelijkheid. We bespreken de regels regelmatig met de kinderen. Soms komen er een paar bij of worden ze aangepast. De kinderen leren de groepsregels snel en hebben meestal geen moeite om ze toe te passen. Ze hebben hierbij de PM'ers en de andere kinderen als voorbeeld.

Een aantal regels:

- Op stoelen gaan we zitten (en dus niet staan) (*voor de veiligheid*).
- Rennen doen we buiten (*voor de rust op de groep*).
- Handen wassen na het plassen (*voor de hygiëne*).
- Kinderen rond 3 jaar mogen zelf hun eigen boterham smeren (*zelfredzaamheid*)

Het hebben van groepsrituelen (bijvoorbeeld op de verjaardag van een kind) is belangrijk voor het vergroten van het groepsgevoel. Een moment of gebeurtenis wordt speciaal en herkenbaar als je steeds dezelfde vormen en gebruiken kiest.

Een aantal rituelen:

- Voor het eten zingen we het liedje *Smakelijk eten*.
- De 1^e boterham eten we met een vorkje (*fijne motoriek*). De 2^e mag met de handjes.
- Een verjaardag vieren we gezellig in de kring met een mooie feestmuts voor de jarige. De jarige mag daarna (gezonde) traktaties uitdelen.

4.12 Belonen en corrigeren, omgaan met conflicten

Van complimentjes zie je kinderen groeien. Een vrolijke tekening gemaakt, goed gegeten, lekker gespeeld, voor het eerst 'klap eens in je handjes' geprobeerd of goed hebben geholpen met opruimen: allemaal voorbeelden van momenten waarop we kinderen laten merken dat ze het goed doen. We benoemen daarbij gericht wat ze goed hebben gedaan. Het 'belonen' kan bijvoorbeeld bij baby's een dikke knuffel, applausje of 'juichen' zijn. Bij grotere kinderen een duim in de lucht, een compliment in woorden, een knipoog of glimlach of iets speciaals mogen doen. Als een kind negatief gedrag laat zien is er een verschil tussen vervelend gedrag vertonen of echt stout zijn. Vaak is een boze of teleurgestelde blik al genoeg. Maar als een kind over een grens gaat is alleen boos kijken niet voldoende. De PM'er geeft aan dat het dit gedrag niet kan: *"Wat ik zie vind ik niet leuk"* en vertelt daarna wat er wordt verwacht: *"Ik verwacht dat je stopt met het gooien van duplo"*. Blijft het kind doorgaan? Dan vertelt de PM'er hoe het kind zich kan verbeteren in 2 positieve keuzes: *"Of je stopt nu met gooien en gaat met de duplo iets bouwen of je gaat aan tafel kleuren"*. Als het kind toch doorgaat, heeft het gekozen voor het kleuren (maar voor een kind kan het toch een teleurstelling zijn dat het nu niet meer met de duplo mag spelen). De PM'er toont begrip voor die teleurstelling: *"Ja, je had liever toch met de duplo gespeeld. Er komen nog meer keren waarop dat kan. Je hebt ervoor gekozen om nu te gaan kleuren"*.

Een conflict tussen kinderen wordt na afloop weer 'goedgemaakt'. Kinderen leren sorry zeggen en na een conflict weer samen spelen.

Veiligheid en gezondheid

5.1 Veiligheid en gezondheidsbeleid

Simba biedt opvang in een veilige & gezonde omgeving die voldoende ruimte biedt aan het spelenderwijs stimuleren van de ontwikkeling. Dat houdt in dat we zoveel mogelijk de risico's binnen onze organisatie inschatten. We beschermen kinderen voor risico's met een mogelijk ernstig gevolg en leren kinderen omgaan met kleine risico's.

Bij het inschatten (en inventariseren) van risico's op het gebied van veiligheid en gezondheid maken we gebruik van de *risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid*, een hulpmiddel dat inventarisatielijsten biedt voor op de locaties. Daarnaast zijn de pedagogisch medewerkers volgens afspraak alert op defecten en onveilige situaties zodat hier direct op ingespeeld kan worden. Nieuwe medewerkers worden ingewerkt op het beleid rondom veiligheid en gezondheid.

Per locatie wordt jaarlijks een inventarisatie van mogelijke risico's gemaakt. Deze worden beschreven en opgenomen in een actieplan. Daarnaast worden vanuit de pedagogisch medewerkers en leidinggevendenden verbeteracties aangegeven zoals afgesproken in de werkinstructie *Dat kan beter!*. Alle verbeteracties worden opgenomen in een totaaloverzicht. Hierop worden ook kleine defecten en inrichtingswensen bijgehouden. Bij de uitvoering van de acties wordt vanzelfsprekend prioriteit gegeven aan het verhelpen van een onveilige of ongezonde situatie. Tijdens de groepsbespreking en/of teamvergadering wordt geëvalueerd of de actie die is ingezet, heeft geleid tot verbetering.

Bij teamvergaderingen of groepsbesprekingen zijn het beleidsplan veiligheid en de onderliggende afspraken (werkinstructies) een bespreekpunt. We zorgen er met elkaar voor dat pedagogisch medewerkers betrokken zijn en blijven bij het beschermen van kinderen en volwassenen tegen risico's met ernstige gevolgen en het leren omgaan met kleine risico's.

5.2 Gezonde voeding

Gezonde voeding is van belang voor de ontwikkeling van kinderen en voorkomt overgewicht. Overgewicht heeft veel gevolgen voor de gezondheid. Vaak zie je dat kinderen met overgewicht ook op latere leeftijd last van overgewicht houden. Het is dan ook van belang om kinderen al jong gezonde voedingsgewoonten aan te leren, want: jong geleerd is oud gedaan! Gezonde voeding levert de voedingsstoffen die nodig zijn om een lichaam gezond te houden. Elk voedingsmiddel bevat verschillende voedingsstoffen in wisselende hoeveelheden. Door gevarieerd te eten, is de kans het grootst dat je voldoende van alle voedingsstoffen binnenkrijgt en daardoor minder kans op tekorten hebt.

Bij Simba kiezen we bewust voor gezond & gevarieerd! Bij het samenstellen van ons voedingsbeleid zijn we uitgegaan van de adviezen van het Voedingscentrum en hebben we ons laten adviseren door een voedingsdeskundige.

Voedselallergie

Bij de kennismaking op Simba bespreken we met ouders of er sprake is van bepaalde allergieën waar we rekening mee moeten houden. Dit kan natuurlijk ook op een ander moment in de opvangperiode aan de orde komen. Het hangt af van de soort en de ernst van de allergie of wij zelf vervangende voedingsmiddelen kunnen bieden of dat we aan ouders vragen om dit mee te nemen. Eventuele allergieën staan beschreven op de 'noodkaart' in de groep zodat iedereen direct kan zien welke kinderen welke allergieën hebben.

Wensen van ouders

Wanneer een kind vanuit een bepaalde levensovertuiging bepaalde voedingsmiddelen niet mag eten, overleggen we met ouders over een mogelijke vervanging. We doen zoveel mogelijk ons best om hierbij aan de wensen van ouders tegemoet te komen.

5.2 Ziekte & medicijngebruik

Is het verstandig dat een ziek kind in de groep blijft bij Simba? Deze vraag is niet zomaar met ja of nee te beantwoorden. Een kind kan bijvoorbeeld koorts hebben en tegelijkertijd net zo vrolijk spelen als anders. Een ander kind is wat hongerig, heeft geen koorts, maar zit duidelijk niet lekker in z'n vel. Bij ziekte (of het vermoeden daarvan) kijken we daarom goed naar hoe het kind zich voelt. Maar het is ook belangrijk dat we kijken naar wat het zieke kind voor de rest van de groep betekent. Een ziek kind heeft vaak meer zorg en aandacht nodig dan we in een groep kunnen bieden. We nemen contact met ouders op als het kind niet lekker is en overleggen op dat moment wat het beste is voor het kind. Een kind met koorts leggen we te slapen in de groep i.p.v. in de slaapruijnte om het nog beter in de gaten te kunnen houden.

Medicijngebruik

Als een kind meer dan 2 keer per dag medicijnen nodig heeft (of in bepaalde ernstige situaties) kunnen deze op Simba worden gegeven mits ouders hier vooraf schriftelijk toestemming voor hebben gegeven op het registratieformulier medicijngebruik.

Geen paracetamol

Paracetamol wordt veel gebruikt en lijkt een 'onschuldig' medicijn. Door het gebruik van paracetamol bestaat echter het risico dat symptomen onderdrukt worden, wat tot een foute inschatting kan leiden. Een kind kan ernstiger ziek zijn dan je denkt te zien. Wij vragen ouders het te melden als hun kind 's nachts of 's ochtends paracetamol heeft gekregen. Op Simba geven wij kinderen (zonder schriftelijke doktersverklaring) geen paracetamol.

5.3 Hoofdluis

Bij de dagopvang controleren we, net als op school, de kinderen na de schoolvakanties op hoofdluis. Heeft een kind hoofdluis? Dan mag het na behandeling weer naar Simba komen. Wij volgen het landelijk protocol bij het constateren van hoofdluis.

5.4 Veilig in de zon

Van mei t/m september smeren we de kinderen in met zonnebrand voordat ze de zon in gaan en herhalen het insmeren gedurende de dag. We laten de kinderen zoveel mogelijk in de schaduw spelen en gaan tussen 12 en 15 uur niet in de zon. Voor baby's zorgen we altijd voor een plek uit de zon.

6. De pedagogisch medewerkers

Simba heeft een hecht team met deskundige pedagogisch medewerk(st)ers. Alle medewerkers zijn in het bezit van de vereiste beroepskwalificatie. Op elke groep is minimaal één pedagogisch medewerker met EHBO aanwezig. Naast een diploma voor de kinderopvang beschikken medewerkers op een groep met kinderen vanaf 2 jaar over een certificaat voor een module training gericht op voorschoolse educatie en beschikken zij over het vereiste taalniveau. Op een groep met 0-2 en 2-4 jarige kinderen en 3 pm'ers op de groep, zijn minimaal 2 pm'ers in het bezit van de vereiste VVE beroepskwalificatie (VVE certificaat + taaleis (vanaf 1 augustus 2017)).

Iedere groep heeft z'n eigen vaste medewerk(st)ers zodat kinderen en ouders vertrouwde gezichten zien en elkaar goed kunnen leren kennen. Bij de start van de opvang informeren wij u over de vaste gezichten van uw kind.

Bij ziekte of vakantie van een pedagogisch medewerkster zorgen we voor vervanging door een Simba collega van een andere groep of zetten we één van onze vaste invalkrachten in. In het geval van ziekte of in een schoolvakantie kan ook een 2e of 3e jaars stagiaire (die stage loopt op de betreffende locatie) worden ingezet.

6.1 Instructie en overleg

Met elkaar werken we volgens de normen die worden gesteld door de Wet kinderopvang en de daaruit voortvloeiende werkinstructies. U kunt hierbij denken aan de beleidsplannen en werkinstructies op het gebied van o.a.: gezonde voeding, veilig slapen, medicijngebruik, kindermishandeling en uitstapjes.

6.2 Stagiaires en vrijwilligers

Stagiaires krijgen bij Simba de mogelijkheid om het vak van pm'er in de praktijk te leren.

Een stagiaire van de beroepsopleidende leerweg (BOL):

- komt voor een vooraf vastgestelde periode stagelopen;
- staat als extra kracht ingedeeld op een groep
- wordt begeleid door een gediplomeerde PM-er;
- mag vanaf het 2e leerjaar bij ziekte van een PM-er en tijdens schoolvakanties worden 'ingeroosterd' op de locatie waar de stagiaire op dat moment stage loopt.

Een stagiaire via de beroepsbegeleidende leerweg (BBL):

- gaat één dag per week naar school en werkt daarnaast bij Simba om het vak te leren;
- wordt na een intensieve inwerkperiode van 2 maanden 'getoetst' op competenties, kennis, ervaring, inzet en belastbaarheid waarna de mogelijkheden van inzetbaarheid worden besproken en schriftelijk vastgelegd.

Een snuffelstagiaire van bijvoorbeeld een middelbare school:

- komt een dag of meerdere dagen 'kijken' wat het werk binnen de opvang inhoudt;
- helpt bijvoorbeeld bij huishoudelijk taken of een activiteit met de kinderen.

Een vrijwilliger:

- ondersteunt de groepsleiding bij activiteiten met de kinderen
- binnen de BSO is dat bijvoorbeeld met koken of handwerken
- bezoekt Simba wisselend (eenmalig, om de week of bijvoorbeeld maandelijks)
- komt gemiddeld 1 á 2 uur per keer
- staat onder begeleiding van de groepsleiding op de groep
- is niet alleen met de kinderen op de groep (maar samen met een PM'er)

Van vrijwilligers die structureel bij Simba komen zijn wij in het bezit van een VOG.

6.3 Continue screening van medewerkers

Medewerkers (en stagiaires) in de kinderopvang zijn in het bezit van een Verklaring Omtrent Gedrag. Sinds 1 maart 2013 worden alle medewerkers in de kinderopvang (behalve stagiaires, uitzendkrachten en vrijwilligers) continue gescreend op strafbare feiten. Dat betekent dat strafrechtelijke gegevens in het Justitieel Documentatie Systeem dagelijks worden vergeleken met een bestand van mensen die werken in de kinderopvang. Om te waarborgen dat er geen mensen in de kinderopvang werken die na hun aanstelling strafbare feiten hebben gepleegd, wordt voor alle medewerkers een nieuwe Verklaring Omtrent Gedrag aangevraagd.

Vanaf maart 2018 moet iedereen die werkt binnen de kinderopvang zich inschrijven in het personenregister.

7. Contact en samenwerking met ouders

7.1 De samenwerking met ouders

Geïnteresseerde ouders nodigen we uit voor een rondleiding. We nemen een kijkje bij de groepen, vertellen onze werkwijze en beantwoorden vragen van ouders. Bij de rondleiding krijgen ouders informatie mee om thuis op het gemak te kunnen lezen.

Tijdens de opvang betrekken we de ouders zoveel mogelijk. Er vindt regelmatig overleg plaats en we houden zoveel mogelijk rekening met de wensen van ouders met betrekking tot de verzorging van het kind. Als u uw kind 's ochtends komt brengen, staat (voor wie dat wil) de koffie klaar. U kunt dan –als u dat wenst- met de PM'er bespreken of er nog bijzonderheden zijn, of met de ouders van de nieuwe vriendjes van uw kind bijpraten. Aan het einde van de dag kunt u op een schrijfbord in de groepen lezen wanneer uw kind heeft geslapen en wat het heeft gegeten en/of gedronken. Ook dan is er alle ruimte om met de PM'er te bespreken hoe het met uw kind is gegaan. We geven een persoonlijke overdracht en werken daarnaast met ouder/PM'er schriftjes. Ouders kunnen altijd met vragen, opmerkingen of klachten bij ons terecht.

Via onze Nieuwsbrief houden we ouders op de hoogte van actuele informatie en leuke (achtergrond)informatie en wetenswaardigheden. Het contact met ouders vinden wij heel belangrijk, daarom organiseren we jaarlijks een 'tien-minuten gesprek' en een (thema)ouderavond. Simba is ook te vinden op Facebook, hierop laten we leuke activiteiten zien of kondigen we een activiteit aan. We gaan zorgvuldig om met het gebruik van foto's van kinderen. Als u liever niet heeft dat er foto's worden gepubliceerd waar uw kind(eren) op staat dan horen wij dat graag.

7.2 Ouderraad

Simba heeft een actieve ouderraad. De ouderraad heeft tot doel:

- de belangen van kinderen en ouders zo goed mogelijk te behartigen en de ouders te vertegenwoordigen;
- de verantwoordelijkheid van de ouders voor de opvoeding van de eigen kinderen te realiseren, door invloed uit te oefenen op het beleid van het kinderdagverblijf;
- de communicatie tussen directie, PM'er en ouders te bevorderen;
- het kwaliteitsbeleid van het uitvoerend werk in het kinderdagverblijf mede te bepalen.

Om haar doel te bereiken en invulling te geven aan haar bevoegdheden overlegt de ouderraad ongeveer één keer per twee maanden met haar leden en de directie van Simba. De ouderraad geeft adviezen en levert een bijdrage aan ouderavonden. De ouderraad verstrekt de ouders heldere informatie over haar activiteiten en is aanspreekpunt voor opmerkingen/klachten van ouders. De ouderraad is per email te bereiken via: ouderraad@kdvsimba.nl.

7.3 Omgaan met verschillen tussen 'thuis' en Simba

Uitgangspunt hierbij is dat er zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de wensen van ouders. Wij proberen zoveel mogelijk flexibel te zijn. Het werken met een groep zorgt er wel voor dat niet voor 100% aan alle individuele wensen tegemoet gekomen kan worden. Wanneer er een verschil is tussen de wensen van ouders en de mogelijkheden van Simba, proberen we zoveel mogelijk tot elkaar te komen.

7.4 Ouders betrekken bij ons pedagogisch denken en doen

We organiseren jaarlijks een ouderavond waar verschillende onderwerpen aan de orde komen. Ook houden wij met regelmaat een klant tevredenheids onderzoek, waarin we de ouders vragen naar hun tevredenheid over ons dagverblijf.

Het pedagogisch beleidsplan staat jaarlijks op de agenda van de vergadering van de ouderraad.